Ч. 206. Четвер 29 (16) вересня 1910. Рік XX.

Виходить у Львові
що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.
РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 10.
ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.
РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почт.
РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові
в бюрі дневників пасаж Гавсмана 9 і в ц.к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . . К —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

Сойм краєвий.

I сесия IX періоду. 87 засідане з дня 26 вересня.

Вчерашне засідане відкрив п. Маршалок краєвий ґр. Бадені о годині 11¹/₄ в полудне. П. Маршалок повідомив сойм, що пос. Пайґерт зложив мандат до комісиї податкової.

Пос. Зах. Скварко вніс і підпирав петициї тов. „Шкільна поміч“ в Коломиї о запомогу і тов. „Руский жіночий кружок“ в Коломиї. Пос. Думка вніс і підпирав петициї „Селяньскої бурси“ в Тернополи о запомогу на будову тої бурси і о запомогу на удержане питомців в ній.

Відтак відчитано ряд наглих і звичайних внесень, між ин. внесене пос. А. Бруніцкого о уділене відповідної грошевої суми на закупно отрої на миши для громад в повіті Городок; пос. Васунґ о запомогу для погорільців села Будзанова; пос. Крензель о запомогу для громад навіщених градом в пильзненьскім повіті; пос. Мерунович о кредит на нищене пільних миший; пос. Крисоватий о запомогу для погорільців громади Токи.

Звичайні внесеня зголосили пос. Скарбек о признане 50 % знижки зелізничої III. кляси для бідних хорих і осіб, котрі з ними їдуть і о поручене податковим властям осібного приписуваня громадских і шкільних податків, невплачуваня податків на шкільні цїли приписаних на громадскі цїли і розділюваня податкових відписів на шкільні і громадскі; пос. Стила о закон обезпечуючий рільників перед визиском торговців штучними навозами; пос. Тулїє в справі анкети відносячої ся до населеня жидівского і християньского; пос. Мерунович в справі прискореня урядом будови власних будівель на поміщене урядів.

Відтак приступлено до дневного порядку. Голос одержав п. Клеский в цїли умотивованя свого внесеня що до утвореня фонду для уділюваня містам безпроцентових позичок на будову шкіл. Внесене відослано до комісиї буджетової. — Пос. Миронюк-Заячук мотивував відтак своє внесене в справі продажи управою державних лісів усохлого на пни дерева. То внесене передано комісиї краєвого господарства.

З черги прийшло перше читане справозданя краєвого Виділу про замкнене рахунків галицкого пропінацийного фонду за рік 1909 і про прелімінар того фонду резервового на час від 1 січня до 30 цьвітня 1911 року. Справоздавцем був пос. Кивелюк. Справоздане відослано до буджетової комісиї.

Справоздане краєвого Виділу про краєву лїсову школу у Львові відослано до комісиї краєвого господарства, а справоздане краєвого Виділу про аґрарні операциї до комісиї аґрарних реформ. Читане справозданя краєвого Виділу про реґуляцию каналових рік відпало.

Відтак заряджено доповняючі вибори до кількох комісий. В доповняючих виборах до комісий вибрано: до банкової комісиї пос. Долиньского, до буджетової пос. Баталію, до гірничої пос. Вітковского, до податкової пос. Колїшера, до комісиї виборчої реформи пос. Рітля, до санітарної пос. Цюхціньского.

По промові справоздавця кн. Чарторийского, котрий складав справоздане комісиї краєвого господарства про внесене пос. Стефчика і тов. в справі заснованя в краю більшого числа низших шкіл рільничих промавляли пп. Макух, Содомора, Петрушевич і Сандуляк. Промовляв ще раз справоздавець пос. Чарторийский, почім внесене ухвалено.

Приступлено до девятої точки дневного порядку, а іменно до справозданя комісиї краєвого господарства про внесене пос. Шецля

5)

З подорожи по Канаді.

(Зладив — К. Вербин).

(Дальше).

На другий день поїхав я зелїзницею дальше на північ до найстаршої Акадиї. Невже ж мав я тут знайти спомини тих великих часів, коли Анґлія і Франция полагоджували оружием свої спори в американьских пралїсах і коли горді лицарі, демократичні пуритани і дикі Індияни вели борбу з собою о посїдане сих хмарами вкритих країв? Наш поїзд їхав насамперед через низькі хащі, широкі луки і вузкі поля; села, що лежали між ними, були нїби лиш маленькі копії в Ярмита, бо виглядали так само привітні і незначні як і се місто.

Около полудня доїхали ми до того заливу, в котрім перші французскі поселенцї почували ся безпечними і уложили плян оселї. Два хороші пригірки, що стоять мов два вартові один напроти другого, хоронять залив від бур на широкім мори; поза одним з них, тим від півночи, тягне ся залив рівнобіжно з морем далеко в глубину краю. От тут то, майже в самім єго кутику виставили були поселенцї в 1605 р. свою малу кріпость, котра відтак називала ся Порт Рояль, коли була в руках Французів, а Аннаполіс, коли єї забрали Анґлїйцї, а котра сотками літ була сьвідком завзятих борб. Я длятого нащурив уши, коли кондуктор крикнув: „Аннаполіс-Рояль“, як тепер сю місцевість в Канаді називають і слїдив очима по малім сільци при зелїзници за всїм, що там би лиш замітного можна було відкрити. А все-таки був би я не добачив того мурованого будинку на валї порослім травою, як би якийсь чемний чоловічок, що їхав разом зі мною, не був би менї єго показав; а то і все було, що остало ся з давної кріпости!

Аннаполіс-Рояль єсть нинї лиш малою місцевостию, що має кругло тисяч душ; спадщину по нїм перейняло Діґбай (Digby), положене безпосередно напроти входу до заливу, і стало ся причалию пароплавів, що надходять з Нового Брунсвіка. А може то в тім місци історичних подій, до котрого ми тепер доїзджали, можна буде щось лїпшого відшукати. Хащі щезли, а замість них показали ся добре управлянї городи. Цїлі ліси яблінок наповняли долину та підпимали ся по узбічах на право і лїво аж до вершків. Нараз горби по лївім боці урвали ся і здалека показало ся сріблисте море а до него висувала ся рівнїсенька левада, серед котрої коло малого двірця задержав ся тепер наш поїзд. Стрімка гора то був ріг Бльомідон, море то залив Мінас, а на стацийнім будинку було виписане Ґран Пре (Grand Pré). Так називало ся найбільше з трох акадийских сіл, які Анґлїйцї в 1755 р. збурили, а їх жителїв вивезли на воєнних кораблях на чужину.

Я ще раз прочитав Ґран Пре на стацийнім будинку, коли вийшов з поїзду — але де було село? Анґлїйцї основно довершили свого дїла. З двірця виходить ся на леваду, котра нічим не ріжнить ся від сусїдних. При дорозі стоїть кілька сірих верб а журавель від керницї піднимає ся високо в гору. Недалеко від неї видко купу каміня. Верби, керниця і камінє то тілько й всего, що осталось з Ґран Пре. Ще нїколи лютїйшою не представилась менї богиня знищеня як тут на сїй леваді зі своїми трома нагробниками: вербами, керницею і купою каміня.

Я покинув се сумне місце і в спецї сонця пішов на гору. Ґран Пре щезло з лиця землї, але памятки по нїм годї було знищити. Американьский поет зробив борцям збитка і задержав для потомности згадку про се французске село. Льонфельова Еванґеліна, тота труслива поема про акадийску красавицю, котра розлучена зі своїм нареченим, шукає єго ціле житє і знаходить єго аж в пізній старости недужого і доглядає єго ще до послїдної хвилї, розграває ся тут на сїй землї. Поет трогає серця і снує звязь прихильности межи читачем а героєм єго історії. Так воскресають перед нашими очима знову звичайні собі фармери зі своїми роботами, люті Анґлїйцї, що нищать сільске щастє пожежею і вірна Акадийка, котрої любов перебула всї розчарованя блуканини через ціле житє. І поет таки поставив на своїм: Про тих селян, що тут на долинї збирають яблока, нїхто не знає, але по цілім сьвітї називають той красний кусник землї, котрий они замешкують, краєм Еванґеліни.

і тов. в справі зміни виданого розпорядженя намістництва о охороні лісів в дусі краєвого закона з дня 15. червня 1904 р. ч. 93 В. з. кр. Справоздавцем того звіту був кн. Чарториский. По нім промавляли пп.: Левицкий і Кендзьор, по чім внесене ухвалено.

Ухвалено дальше візвати правительство до зміни розкладу їзди на зелізничім шляху Тарнів-Орлів в тім напрямі, аби поїзди ч. 611 і 616 задержували ся на зелізничій стациї Барцице через цілий рік; дальше візвати правительство до виділеня деяких громад і прилученя їх до инших судових округів, а відтак ухвалено внесеня о отворене нових повітових судів: в Вельнополи скшиньскім, пов. ропчицкого і в Горожанці, пов. підгаєцкого. Вкінци ухвалено відступити Видїлови краєвому до розслідженя і справоздане внесеня на утвореня нових судів повітових: в Чернелиці, в Перегіньску, долиньского повіта і в Лімній, турчаньского повіта, а рівночасно висказати правительству гадку, що в інтересі належитого виміру справедливости і для догідности населеня лежить утворене нових судів повітових з осідком: в Гусакові, Хоросткові, Лонцку і Закопанім.

На тім з причини, що дневний порядок був вичерпаний, п. Маршалок закрив засїдане і назначив слідуюче на середу о год. 11 перед полуднем.

Новинки.

Львів, дня 28-го вересня 1910.

— **Іменованя і перенесеня.** Пан Намістник іменував в етатї дирекциї поліциї у Львові канцелістів поліциї, Мечисл. Сьлюзара і Тад. Туласевича официяламп поліциї, а переніс: концепіста поліциї, Сатурніна Губачка зі Львова до Бродів; офіц. поліциї Тад. Туласевича з Белзця до Перемишля, а канцелістів поліциї Йосифа Зіса з Майдану сінявского до Ярослава, Богдана Кулаковского з Бродів до Белзця а Ів. Козловского зі Львова до Майдану сінявского. — Президент гал. Дирекциї почт і телеграфів переніс практиканта почтового Фр. Буду з Ряшева до Львова.

— **Іспити кваліфікацийні** на учителів шкіл народних розпічнуть ся перед комісиєю іспитовою в Перемишли дня 24 жовтня с. р. Подання треба вносити до 10 жовтня.

— **Вибори до Ради повітової в Бережанах** розписані для громад сільских (9 членів) на день 18 падолиста, для громад міских (7 членів) на день 22 падолиста; для групи найвисше оподаткованих з промислу і торговлї (1 члена) на день 23 падолиста і для більшої посілости (9 членів) на день 24 падолиста с. р.

— **Підозріний случай занедужаня.** В Коваліївці бучацкого повіта занедужала серед підозріних проявів Марта Білецка. Бактеріольогічні розсліди змісту тонес виключили присутність холеричного заразника.

— **Курс сільскої кооперациї.** Загальний Союз хліборобских спілок у Відни уладжує від січня до мая 1911 р. 3-місячний курс сільскої кооперациї. Подання на сей курс треба вносити можливо найскорше, безпосередно на адресу Загального Союза (Allgemeiner Verband landwirtschaftlicher Genossenschaften in Österreich. Wien I. Schulergasse 6) або через Краєвий Союз ревізийний у Львові, Ринок 10. До подання треба долучувати відписи сьвідоцтв і подати дотеперішне занятє. Подання писати по німецки. З курсу найбільше скористають ті, що працювали уже щось на поли кооперациї і мають що найменше гімназияльне образоване. Плата за науку на курсї виносить 40 кор. Про принятє зголосивших ся кандидатів западе рішенє в Союзї в падолистї. Приняті на курс будуть могли подаватись о стипендиї до Міністерства рільництва через загальний союз.

— **Загальні збори** тов-а „Руска Бурса" в Стрию відбудуть ся дня 29 вересня с. р. в домі власнім при улици Боднарскій ч. 3 коло „Народного Дому" о год. 2 по полудни а в случаю недостаточного комплету о годину пізнїйше того самого дня з слідуючим порядком дневним: а) звіт з діяльности уступаючого виділу, б) вибір виділу на рік шк. 1910/11, в) зміна статутів, г) внесеня членів. Того самого дня о год. 9 рано відправить ся поминальне богослужене за померших добродіїв і членів товариства.

— **На смерть розїханий.** Минулого понеділка рано на двірци Підзамче у Львові погиб страшною смертию в наслідок власної неосторожности 30-літний візник Корнило Гунько, занятий в молочарни Беліковича. Він виносив молоко з вагона до воза, стоячого на улици. В хвили, коли входив на шини, в'їхав поїзд особовий. Гунька не мав вже часу уступити ся і впав під колеса льокомотиви, а падаючи вдарив головою об шини з такою силою, що голова єму розскочила ся а крім того колеса обтяли нещасливому обі ноги. Гунька погиб на місци. Тіло відставлено до трупарні інститута судової медицини.

— **Самоїзд причиною нещастя.** Кілько то нещастя робить шалена їзда самоїздами, звістно загально. Та нехайби ті панове, що так люблять гнати улицями міста, їздили собі на зломане карку, але длячого другі люди мають через них терпіти, як ось показав найновійший случай. Іван Зелізко, селянин з Куликова, віз в суботу жовківским гостинцем бочку спіритусу на наливки. Нараз над'їхав самоїзд ч. 886 і так перепудив коні, що они сполошились і стали з цілої сили втікати. Нараз впали до рова перевернули віз і скинули Зелізка з него. В тій хвили пукла бочка з оковитою, котра займила ся мабуть від горіючого папіроса і цілий віз разом з візником і кіньми станув в полумини. На щастє прохожі надбігли Зелізцї на поміч. Віз з горіючою оковитою загасили, відтак взяли ся ратувати самого Зелізка а наконець відпрягли й коні від воза. Поготівля ратункова, котру завізвано телефонічно на місце пригоди подала першу поміч Зелізцї, котрий крім попеченя має ще богато ран від потовченя на цілім тілї.

— **Месть бразилійских вояків.** В ночи з 20 на 21 серпня стала ся в місті Куритибі в Бразилії така подія: На кольосею коло театрального будинку є городець на проходи і ріжнородні забави. Городець сей в неділю переповнений жовнірами та їх любками, так що богато поважних горожан почало жалуватись, що не могуть через війско з жінками та доньками прийти до кольосея. Властитель кольосея заборонив воякам вступу в неділю до кольосея, чим викликав велике обуренє між війском. В неділю коло 9 години вечером, вдерлось кількадесять вояків до кольосея до салї театральної, дали кільканайцять вистрілів в гору, успокоїли численну публику, яка була на представленю, що нічо їм злого не стане ся лишень щоби опустили сейчас театр. Коли публика вийш-

---

3.

Галіфакс, столиця Нової Шкоції. — Німецка кольонія Лїнебург. — Назад до столиці. — Кап Бретон.

В давнїйших описах подорожий представлювано Галіфакс як великий военний табор англійский. Тоті часи минули. Може бути, що Галіфакс виглядав так ще перед кількома роками, коли то англійскі вояки проходжували ся улицями а в тій стороні, де пристань, повно було моряків, але в роках 1905 і 1906 переймило канадийске правительство від Англії і кріпость і маринарскі доки. В кріпости розсїло ся зараз канадийске войско, котре ані числом ані поставою не дорівнує англійскому а доки стоять пусті і порожні, бо Канада поки що не має ще своєї фльоти. Галіфакс стратив через то своє значінє і перестав бути англійским містом на американьскій земли. По відході англійского войска навіть товарискі родинні звязи жителів міста з рідним краєм значно ослабло. А що вимарш англійского войска припав рівночасно з отворенєм західних провінций, то се відбило ся економічно дуже прикро на столици краю. Хто нині стане в порті або на двірци і перейдесь звідси тихими улицями міста, той погадає собі в перший хвили, що місто знаходить ся в станї якоїсь дрімоти.

Та й Галіфакс подібно як Ярмит відзначає ся різко від американьских міст. Але що для місточка з 7000 жителів єсть без значіня, то для такого міста, що має 50.000 душ, не може бути байдужне. Коли дивити ся на місто з якогось висше положеного місця або з пристані, то оно красне, але коли піти понурими улицями та подивити ся на тоті сїрі та чорні доми, на котрих не видко ані сліду якоїсь веселої привітности, то годі не сказати, що Галіфакс то погане місто а ще особливо тоді, коли єго вкриє сіра мрака.

Але треба й то зазначити, що Галіфакс старає ся всіма силами пробудити ся з тої дрімоти, в якій знаходить ся. Часи давної ґарнізонової величавости минули безповоротно і длятого стараються в місті ставити основи до економічних успіхів. Галіфакс має в окрестности подостатком вугля, дерева і зелїза і може завести великий промисл а єго пристань єсть о много вигіднійша як неодна канадийска або американьска, отже місто старає ся всіми силами підносити промисл, але передовсім робить заходи около того, щоби заложити великі варстати для роблення кораблів і завести лїпше як доси сполучене зелізницями. Мимо того всего настануть здаєсь для Галіфаксу золоті часи аж тоді, коли західні провінциї наповнять ся людьми і поселенцї будуть звідтам завертати. Аж тоді стане Галіфакс справедливою столицею приморских провінций і буде міг використати своє догідне положенє. А треба знати, що пристань в Галіфаксї не замерзає ніколи, навіть і підчас найострійшої канадийскої зими і що она зі всїх американьских пристаней найблизша до Европи, бо коли з Ню-Йорку до Ліверпуля треба плисти звиш 3000 миль, то з Галіфаксу до Ліверпуля єсть дорога о цілих 500 миль коротша.

Але треба побути хоч би лиш кілька днів в Галіфаксї, щоби переконати ся, що він не такий поганий, як то в перший хвили здає ся. А хибаж і Неаполь не поганий, коли перейти ся по нім при злім сьвітлї котроюсь з єго брудних улиць, а єсть найкрасшим містом на сьвітї, лиш коли дивити ся на него з єго горбів? А підіть лиш на той зелений горб цитаделї в Галіфаксї і киньте з єї валів оком на землю і воду; той мусів би бути хиба дуже перебирчивий, як би єго не зворушила краса краєвиду. Зелене всесьвітне море і синїй в далекій дали океан творять рамці, в котрі природа вложила пристань і місто як хороший образок. А той образок дуже простий: значною шириною всуває ся море в цілеччину, але й зараз стає єму серед дороги на запорі великий остров а сперта струя води розходить ся і обливає півостров, на котрого побережу підниває ся місто щораз висше, аж остаточно понад морем домів піднимає ся найвисше цитаделя. Ще в кількох місцях всуває ся вода в цілеччину а відтак творить великий залив, до котрого спливають ріки і падають єму свойство солодкої води.

Та не лиш з самої цитаделї можна добачити красу міста: я волів навіть нераз піти на конець півострова, на котрім лежить місто, бо тут хтось умів вибрати місце на парк, котрому природа падала такої краси, що зробила з него справедливе чудо, яким ніяке инше місто не може повеличати ся. То ніби якась дика глуша а все-таки поперерізувана красними стежочками і легко приступна; то входимо в густий, темний ліс, повен всїляких канадийских дерев, то знов ваблять нас тихі стави, на котрих цвитуть водні лелії; то піднимає ся горб, сподом котрого безкрає море, то знов сторчать скали, об котрі з гуком розбивають ся филї. Коли я перший раз вернув з того парку до міста, то простив єму єго сірі доми і єго звичайні улиці.

(Дальше буде).

ла, знищили усе на салї, поломили всї інструменти музичні, відтак знищили сцену, подерли декорациї, понищили урядженє електричне, відтак таке саме спустошенє зробили і в городї, та заки надійшов сильнїйший відділ поліциї, нестало з кольосея нї одної дошки цїлої. Перед відходом підложили огонь, котрий однак зараз угашено. — Тої самої ночи над раном згорів польский склеп пана Стахува „Унія“, який лежить напроти кольосеум. Звідки взяв ся огонь, не відомо.

— **Огнї.** В громадї Волоща самбірского пов. згоріло сими днями 30 загород селяньских. — У Воловцю бобрецкого повіта згоріло дня 18 с. м. 8 загород селяньских. — В Юсиптичах жидачівского повіта вибух дня 13 с. м. о 4 годинї по полудни огонь і при пануючій посусї та вітрі обнявши будинки 16 господарів, знищив 37 будинків вартости до 45.000 К зі всїм запасом збіжа та паші. З погорівших лиш 11 було обезпечених в товаристві „Днїстер“ на суму 11.300 К. На поміч приспіли із сусїдних сел Дашева, Комарова, Ходович, Стриганець, Покровець, Гановець, Жидачева, Лївчиць і Махлинця Соколи із сикавками, однак мимо всїх заходів задля браку води не могли богато вдіяти, а до того ще й сильний вітер піддержував огонь.

— **Ювилей дра Стефана Смаль-Стоцкого.** Буковиньскі Русини обходили дня 15 вересня незвичайне сьвято. Того дня минуло 25 років, як др. Стефан Смаль-Стоцкий став професором на черновецкім університетї і як одружив ся із своєю подругою. З ювилеєм дра Стоцкого сьвяткувала буковиньска Русь і ювилей свого відродженя, бо нинїшну свою силу, свій гарний розвиток за тих 25 лїт, завдячує головно тій невсипущій, знаменитій та плодотворній дїяльности дра Стоцкого, єго незвичайно совістній працї і цїлковитому самопожертвованю. В день ювилею, перед полуднем зібрались в черновецкім „Народнім Домі“ депутациї численних громад Буковини, бук. соймові і парляментарні посли, відпоручники усїх місцевих товариств і інституций, духовеньства обох обрядів, студенства, та чимало иних почитателів ювилята так із старших, як із молодших Русинів. По 12 год. всї зібрані в числї над 100 осіб, між котрими було богато селян, удали ся до приватного помешканя дра Ст. Стоцкого. Просторе подвірє заповнилось цїлком прибувшими. На передї уставились панї з чудовими китицями цьвітів, за ними посли і т. д. До зібраних вийшов ювилят з Вп. подругою. Він видимо здивуван ся, бо не сподївав ся, що Русини поспішать в таким великім числї повитати свого провідника. Перед ювилята виступив перший посол п. Илия Семака. Він зложив сердечні бажаня від клюбу українських парляментарних послів. Промовляв також яко ученик дра Стоцкого і наочний сьвідок єго великої дїяльности громадяньскої. Промова п. Семаки визначалась сердечностию. У нїй піднїс він ті неоцїнені заслуги, які положив др. Стоцкий через цїлий час около піднесеня і відродженя буковиньскої Руси. Свою красну бесїду скінчив п. Семака при окликах „славно“! бажанєм прожити дрови Стоцкому і єго дружинї ще многих лїт для добра нашої Руси і дочекати ще золотого і диямантового весїля. По сїм виступив з промовою інспектор країових шкіл п. Омелян Попович. Повитав він ювилята іменем трийцяти руских черновецких товариств і інституций. Згадав часи з перед 25 лїт, про початки працї др. Стоцкого на народнім поли Буковини, піднїс єго великі заслуги коло национального й культурного розвитку Буковини, висказав признанє за се, що др. Стоцкий був тим першим, що навчив буковиньских Русинів рідної мови — піднїсши вкінци гарну китицю цьвітів дружинї ювилята, пожелав їм многих лїт і всього найкрасшого. Відтак витали дра Стоцкого представителї громад, підносячи ювилятови хлїб і сіль й виголошуючи промови. Так витав дра Стоцкого бурмістр Кіцманя п. Бажан, бурмістр Рогізни п. Меленка іменем двірників (війтів) руских громад на Буковинї а дальше витали й инші селяни. Дальше виступив з привітною промовою проф. університету о. Єремійчук від „Товариства православних сьвящеників на Буковинї“, а по нїм від буковиньского народного учительства промовляв надучитель з Раранча п. Мариянчук. Він заявив, що учительство уміє оцїнити великі труди і заслуги дра Стоцкого положені на поли руского шкільництва, та признав, що др. Стоцкий причинив ся не мало своїм трудом до поліпшеня матеріяльного биту народного учительства. По сїм витав дра Стоцкого в імени університетского студентства укінчений фільософ п. Смулка, а по нїм промовив директор „Сел. Каси“ др. Лев Когут. Купець Грицюк з Садаґури повитав дра Стоцкого іменем руских крамарів на Буковинї, а вкінци зложив бажаня ювилятови управитель друкарнї „Рускої Ради“ п. І. Захарко, піднїсши заслуги дра Стоцкого коло заложеня сеї друкарнї, котра тепер так гарно розвинена, що дає удержанє більше як двайцятом родинам і гарно репрезентує руский друкарский промисл.

Др. Стоцкий був тими привітами так зворушений, що довго не міг промовити слова, а перемігши з великим трудом зворушенє, дякував тим, що єго витали й усім присутним. Довго говорив Вп. Ювилят, доторкаючи слів кождого бесїдника та заявив, що як доси працював для добра народу, так і надальше, мимо старшого віку буде працювати на народнім поли. Др. Стоцкий закінчив подякою за щирі желаня, які будуть єму заохотою в дальшій працї. На ювилей наспіло богато телеграм, між ними богато з Галичини.

— **Смерть воздухоплавця.** Молодому Перуанцеви Ґео Чавец (Chaver) удало ся першому перелетїти через гори Альпи, в тім місци, де через так звані Валїскі Альпи був давнїйше гірский перехід Сімпльон а тепер переходить туди через гору Сімпльон тунель з Бріґ в Швайцариї до Домодоссоля по другім боцї Альп в Італії. В Бріґ стануло до лету лиш двох конкурентів, Чавец і Вейман, прочі — а було їх ще чотири — не важились пробовати щастя і відослали вже були свої лїтаки — машини до лїтаня системи Блеріота і Фармана — на зелїзницю. Требаж знати, що розходило ся о високу нагороду. Італїяньске товариство для воздушного шпорту в Мілянї, що стоїть під протекторатом італїяньского короля, визначило було за перелет через Альпи 70.000 лїрів (корон) на першу нагороду, 20.000 лїрів на другу а 10.000 лїрів на трету. Услівє перелету було: найдальше до 24 годин, залетїти з Бріґ через Альпи до Міляно, причім лїтач міг тілько разів спускати ся на землю і знов летїти, кілько хотів.

Отже дня 23 с. м. о 1 год. 29 мін. пустив ся Чавец з Бріґ через Альпи. Рівночасно пустилось за ним в дорогу кількох шпортовців на самоїздах через Сімпльон. Враженє — так розповідає один з тих шпортовців — яке зробив лет Чавеца через Сімпльон на тих кілька осіб, що знаходили ся на висоті Сімпльоньского переходу, не дасть ся описати. Мов той орел летїв прилад Блеріота понад вершки і шпилї, високо аж попід саме небо і понад страшенною пропастию в глубинї. Аж ось наспіла вість, що Чавеца побачили вже в Домодоссоля. Виграв! — подумав собі кождий, бо тепер треба вже було летїти лиш понад рівниною. Але небавком наспіла страшна вість: Чавец впав зі своїм приладом на землю.

Вість та потвердила ся і показала ся ще страшнїйшою як в перший хвили. Чавец зломив собі обі ноги а ліву ще й в самім удї. Як очевидцї розповідають, зачав Чавец, коли перелетїв до Домодоссоля, дуже борзо спадати. Коли був може вже на 10 метрів від землї, мабуть з радости, що єму удало ся перелетїти через гори, забув на свій прилад і зачав відклонювати ся публицї, що витала єго з великим одушевленєм. Прилад зачав тодї нагло спадати, вітер з заду перевернув єго і Чавец впав під машину. Публика кинулась зараз єго ратувати, але він стратив вже був притомність. Коли по якімсь часї опритомнів, відвезено єго до шпиталю.

Чавец вже наперед постановив був спустити ся на землю в Домодоссоля, щоби там набрати бензини до машини. Він летїв всего лиш 45 минут через гори. В шпиталї лїкарі сконстатували крім поломаня костий ще й легке потрясенє мозку, однак не тратили надїї, що відважний молодий лїтач до кількох місяців подужає. Стало ся однак, як Чавец прочував: в розмові з одним із своїх знакомих сказав він: „Хто перелетить через Альпи, той виграє смерть!“ Так і стало ся. В шпиталї відзискав був Чавец притомність, казав, що не відчуває нїякого болю а навіть першого дня не мав горячки, був досить веселий, розмавляв і розповідав про свій лет. В горі — казав він — була страшенна студінь. Коли долетїв до Сімпльона, вітер був страшенно сильний і він гадає, що єго кождої хвилї розібє об скали. Єго лїтак не летїв, а сунув ся і робив скоки на яких 20 метрів довгі. Коли долетїв до долини під Домодоссоля, побачив сиґнали Дірея і почав спускати ся на землю. Нараз впав і сам не знає длячого.—На другий день однак показала ся горячка і Чавец почав щораз більше упадати на силах. Проф. Боццольо сконстатував у него тяжке внутрішнє ушкодженє. Горячка ставала щораз більша, сон єго не брав ся, а хвилями тратив притомність. Наконець вчера по полудни около 3-ої години закінчив житє. Нещасливого через два днї доглядала єго наречена, а вчера прибув єго брат з Парижа. Чавец мав ще на стілько сили, що привитав ся дуже сердечно, а відтак почав конати і заснув на віки.

Телеґрами.

Берлин 28 вересня. На передмістю Моабіт в Берлинї прийшло в понедїлок вечером до великої бійки межи страйкуючими робітниками а поліциєю. Зранено загалом 38 офіцирів і полїцийних вояків камінєм і ножами. Декотрі суть тяжко ранені. Кілько було ранених ексцедентів, годі знати.

Берлин 28 вересня. Підчас вчерашних розрухів на Моабітї пробовано увільнити арештованих, замкнених на станици 84 ревіру полїтичного. Поліция з оружием в руцї відперла напастників. До 2 год. в ночи було 38 поліциянів нездібних до робленя служби внаслїдок покалїченя. Вчера рано знайдено в одній з камениць непритомного поліцияна з поломаним шоломом і розбитою головою. Поготївля ратункова подала першу поміч 22 раненим особам.

Берлин 28 вересня. В ул. Ростоцкій, де між поліциєю а демонстрантами прийшло до особливо завзятої бійки, понищено всї ґазові лїхтарнї. Около 1 год. в ночи, коли поліция уступила, демонстранти наклали купу дерева, облили нафтою і підпалили. Сторожа пожарна під охороною поліциї угасила огонь. Підчас тої акциї ратункової демонстранти обкидали поліцию камінєм.

Домодоссоля 28 вересня. Похорон Чавеца відбуде ся коштом громади. Вінцї і датки на памятник напливають заєдно. Нагороду 50.000 франків виплачено братови Чавеца.

Букарешт 28 вересня. Князь Юрий Бібеско перелетїв вчера на лїтаку Блеріота в 5 мінутах через Дунай і долетїв до висоти 300 метрів.

Цїна збіжа у Львові.

дня 27-го вересня:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця	9·70	до	9·90
Жито	6·60	„	6·80
Овес	7·20	„	7·40
Ячмінь пашний	7·30	„	7·50
Ячмінь броварний	7·50	„	8·50
Ріпак	—·—	„	—·—
Льнянка	—·—	„	—·—
Горох до вареня	9·—	„	12·—
Вика	7·30	„	7·50
Бобик	7·20	„	7·40
Гречка	—·—	„	—·—

За редакцию відповідає: Адам Кроховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарні В. Лозиньского, (під зарядом І. Недопада) у Львові. Телефона ч. 527.